

OBLIKOVANJE I ANALIZA ALGORITAMA — popravni kolokvij

15. 2. 2017.

1. Napišite precizne definicije sljedećih pojmova:
(10) (a) za funkcije $f, g : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ vrijedi $f(n) \in \Theta(g(n))$, kad $n \rightarrow \infty$,
(b) funkcija f **blago eksponencijalno raste**.

Kojoj klasi rasta pripada funkcija $f : D \rightarrow f(D)$

$$f(x) = x^{1/x} \log^2 x,$$

gdje je D prirodna domena ove funkcije? Precizno argumentirajte odgovor.

2. Zadana je rekurzivna relacija
(10)

$$T(n) = 6T(n/3) + f(n), \quad f(n) = n^2,$$

uz početni uvjet $T(1) = d > 0$. Nađite uvjetno asimptotsko ponašanje relacijom Θ za rješenje $T(n)$, ako je n potencija od 3. Može li se dobiveno rješenje proširiti tako da asimptotsko ponašanje vrijedi bezuvjetno, za svaki dovoljno veliki $n \in \mathbb{N}$, za rekurziju

$$T(n) = 3T(\lfloor n/3 \rfloor) + 3T(\lceil n/3 \rceil) + n^2, \quad \text{za } n \geq 2,$$

uz početne uvjete $T(0) = 0$ i $T(1) = d > 0$?

3. Banka je zaplijenila n bankovnih kartica, sumnjajući na pokušaj prijave. Svaka
(35) kartica pripada točno jednom bankovnom računu i sadrži kôdirani zapis podataka o tom računu na čipu i magnetskoj traci. Dvije kartice su **ekvivalentne** ako pripadaju istom računu. Banka treba provjeriti postoji li među zaplijenjenim karticama podskup od strogo **preko** $n/2$ kartica koje su sve međusobno ekvivalentne, tj. pripadaju istom računu.

Izravno dekôdiranje zapisa na kartici je vrlo skupo. Zato banka ima visokotehnološki uređaj koji prima dvije kartice i samo **provjerava** jesu li te dvije kartice ekvivalentne ili ne. Algoritamski rečeno, za kartice s rednim brojevima i, j , ova provjera odgovara pozivu funkcije $iste(i, j)$, koja vraća logičku vrijednost — 0 (laž), ili 1 (istina).

Sastavite algoritam koji, za zadani broj kartica n , vraća odgovor na postavljeno pitanje koje zanima banku. Složenost algoritma mjerimo brojem poziva funkcije $iste$.

Red veličine složenosti algoritma mora biti $O(n \log n)$. Analizirajte složenost vašeg algoritma i pokažite da ona zadovoljava ovaj uvjet. Uputa: iskoristite princip “podijeli, pa vladaj” na “polovinama” zadanog niza kartica (od 1 do $n/2$, i preostalim).

OKRENITE!

4. Natjecanje u trijatlону ima tri dijela: plivanje u malom bazenu na 800 m, zatim vožnju biciklom na 10 km i, na kraju, trčanje na 3 km. Za svakog pojedinog natjecatelja nema odmora između ovih dijelova. Zbog sigurnosnih propisa, u bazenu se u bilo kojem trenutku smije nalaziti samo **jedan** natjecatelj. Na biciklističkoj i trkačkoj stazi nema takvog ograničenja, tj. više natjecatelja može istovremeno biti na svakoj od tih staza.

Umjesto skupnog starta, natjecatelji startaju jedan za drugim — čim prethodni natjecatelj izađe iz bazena, tog trena starta sljedeći natjecatelj, i tako redom, pa se bazen koristi bez prekida.

Ukupno je prijavljeno n natjecatelja, a prijava i -tog natjecatelja sadrži očekivana vremena za svaki od tri dijela utrke: p_i za plivanje, b_i za vožnju bicikla i t_i za trčanje.

Za minimizaciju troškova pratnje, organizatori natjecanja žele naći **redosljed** kojim trebaju startati natjecatelji tako da **cijela** utrka — od starta prvog natjecatelja, do trena kad svi natjecatelji završe trčanje, ima **najkraće** očekivano trajanje (izračunato na osnovu očekivanih vremena iz prijava).

- (a) Analizirajte slučaj $n = 2$ i nađite **pohlepni** kriterij koji daje najmanje trajanje cijele utrke. Dokažite optimalnost tog kriterija za bilo koji n .
- (b) Sastavite algoritam koji nalazi optimalni startni redosljed i nađite njegovu složenost. Ulazni argumenti su broj n i polja očekivanih vremena p , b i t . Izlaz algoritma je permutacija brojeva od 1 do n , koja sadrži optimalni startni redosljed, i pripadno najmanje očekivano trajanje cijele utrke T . Složenost algoritma mora biti $O(n^2)$.

5. Definirajte što je diskretna Fourierova transformacija (DFT) kompleksnog vektora duljine n i što je inverzna transformacija.

- (a) Skicirajte rekursivni algoritam za **brzu** diskretnu Fourierovu transformaciju (FFT) vektora duljine $n = 2^k$ i izvedite njegovu složenost, uz pretpostavku sekvencijalnog izvršavanja operacija. Ukratko opišite kako se iz ovog algoritma dobiva algoritam za inverznu Fourierovu transformaciju.
- (b) Opišite tzv. “leptir” (butterfly) operaciju. Koliko takvih operacija je istovremeno potrebno za idealno paralelno računanje FFT-a i kolika je pripadna paralelna vremenska složenost?

Zadana su dva polinoma A i B , stupnja najviše $n - 1$, s kompleksnim koeficijentima. Koeficijente svakog polinoma prikazujemo vektorom duljine n .

- (c) Opišite osnovne korake **brzog** algoritma za računanje produkta $C = A \cdot B$ zadanih polinoma, korištenjem brze diskretne Fourierove transformacije vektora čija duljina je potencija broja 2. Kolika je složenost tog algoritma?

Napomena: odgovori na pojedine dijelove zadatka vrednuju se nezavisno.